
**Norma par atvaļinājuma ilgumu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm
atbilst Satversmei**

2013. gada 12. jūnijā Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2012-21-01 „Par 2009. gada 12. marta likuma „Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā” 5. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 91. pantam”.

*Sabiedrībai nozīmīgu interešu aizsardzībai dodama augstāka prioritāte nekā tiesiskās
paļāvības principam*

Apstrīdētā norma

Ar apstrīdēto normu no Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma tika izslēgts tā 33. pants, kas paredzēja, ka amatpersonām, kuras veic tiešu noziedzības apkarošanu, tiešu valsts robežas apsardzību un kontroli, tiešu apcietinājuma kā drošības līdzekļa vai brīvības atņemšanas kā kriminālsoda izpildes nodrošināšanu, kā arī ugunsgrēku dzēšanas darbus, glābšanas darbus un zemūdens meklēšanas darbus, piešķir ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu — 40 kalendāra dienas, neskaitot svētku dienas.

Apstrīdētā norma stājās spēkā 2009. gada 2. aprīlī, no šīs dienas amatpersonu ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma ilgums ir 30 dienas.

Augstākā juridiska spēka normas

Satversmes 1. pants: „Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.”

Satversmes 91. pants: „Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.”

Lietas fakti

Pieteikumu iesniedzējs Māris Ciniņš ir vecākais inspektors Rīgas Centrālcietumā. Viņš norāda, ka, 2009. gadā plānojot ikgadējo atvaļinājumu, viņš esot paļāvies, ka atvaļinājuma ilgums būs 40 dienas, taču atvaļinājums saīsināts saskaņā ar apstrīdēto normu. Atvaļinājuma

grafiks esot sagatavots jau iepriekšējā gada nogalē un tās amatpersonas, ka atvaļinājumu izmantoja līdz 2009. gada 2. aprīlim, saņēmušas 40 dienu garu atvaļinājumu.

Tādējādi apstrīdētā norma, pēc pieteikuma iesniedzēja viedokļa, neatbilst vienlīdzības principam un tiesiskās paļāvības principam.

Tiesas secinājumi un lēmums

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētā norma pieļauj atšķirīgu attieksmi pret amatpersonām. [8.2.] Atšķirīgā attieksme pret amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kurām atvaļinājums tika piešķirts pēc 2009. gada 2. aprīļa, ir attaisnojama ar leģitīmiem mērķiem, proti, gan ar sabiedrības interešu aizsardzību, nodrošinot attiecīgo dienestu darbu, gan arī ar citu konkrētā dienesta amatpersonu interešu aizsardzību. [14.2.]

Tāpat tiesa atzina, ka apstrīdētā norma neietekmēja atvaļinājuma dienu skaitu par periodu līdz 2009. gada 1. aprīlim, proti, atvaļinājuma dienu skaits par dienestu līdz 2009. gada 1. aprīlim tika aprēķināts proporcionāli no 40 kalendāro dienu atvaļinājuma, savukārt atlikušās atvaļinājuma dienas – proporcionāli no 30 kalendāro dienu atvaļinājuma. Tādējādi normatīvā regulējuma izmaiņas neskāra jau iegūtas tiesības, bet attiecās vienīgi uz nākotnē sagaidāmām tiesībām. [11]

Tiesā atzina, ka apstrīdētā norma pieņemta, aizsargājot sabiedrības nozīmīgas intereses un šīm interesēm dodama augstāka prioritāte nekā tiesiskās paļāvības principam. [14.2.]

Satversmes tiesa atzina 2009. gada 12. marta likuma „Grozījumi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā” 5. pantu par atbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. un 91. pantam.

Spridums ir galīgs un nepārsūdzams, tas stājas spēkā tā publicēšanas dienā. Spriduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt Satversmes tiesā izskatāmās lietas faktisko apstākļu izpratni. Tā nav uzskatāma par spriduma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spridumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv, 67830748, 29813216